

Mentés másképp

Mentés másképp – magyar, 2021. Rendezte és írta: **Rózsa Gábor**. Kép: **Rózsa Olivér**. Zene: **Erős Márton**. Szereplők: **Sándor Péter** (Márk), **Virsinszki Zoltán** (Csabika), **Dézi Darinka** (Dóra), **Trokán Péter** (Apa). Gyártó: **Rózsa Produktum Kft.** 110 perc.

Az innen-onnan összekan-
lazott közgazdasági és pszichológiai ismereteivel ember- és világmegmentési kísérletekbe fogó Márk rég feladta nemes szándékait, és egy könyvelőiroda alkalmazottjaként dolgozik. Egy nap hívást kap elhunyt édesapja volt kollégájától, hogy elevenítse fel már-már elfeledett tudását és képességeit, és segítsen depresszióval küzdő, és öngyilkosságot fontolgató lányán. Az aggódó apa ezek után Amerikába repül, és a film végéig vissza sem tér, a néző pedig értetlenkedik a szülői szeretet ilyen különös megnyilvánulásán – pedig jó pár hasonló meglepetés vár még rá.

Alapvetően üdvözlendő, ha egy állami támogatás nélkül, látható lelkesedésből és ön-bizalomból készülő produkció esélyt kap a mozis bemutatkozásra, az pedig még inkább, ha

a kétségkívül nehéz, és itthon szinte egyáltalán nem reprezentált dramedy műfajával kísérletezik. Ahogy az is örömteli, hogy mindez nem jelent feltétlenül amatőr megközelítést, sem a főszereplők többségének játékát, sem a látványvilágot tekintve. Sajnálatos ugyanakkor, hogy ez a film is képtelen elszakadni a humorosnak vélt mellékszereplő karakterétől, akinek beszólásai esetenként egy péntek esti, kissé már kaptas asztaltársaság viccelődésének nivóját sem érik el, és láthatólag elbizonytalanodik a készítőik keze akkor is, amikor feszültségteremtéssel próbálkoznak. A legnagyobb probléma mégsem ez a filmmel.

Számtalan példa van rá, amikor művészek mentális zavart, akár végzetes betegséget vagy magát a halált teszik meg vicc forrásává, a kérdés ilyenkor mindig az, mennyire sikerül ezt ízlésesen megtenni. A *Mentés másképp* nem csupán elbagatellizálja a depresszió és az öngyilkosság témáját, hanem egy olyan olcsó és leegyszerűsített megoldási javaslatot is nyújt rá, méghozzá teljes meggyőződéssel, mintha valaki szerencsesüti-üzenetek alapján próbálna élevezetési tanácsokkal.

FEKETE TAMÁS

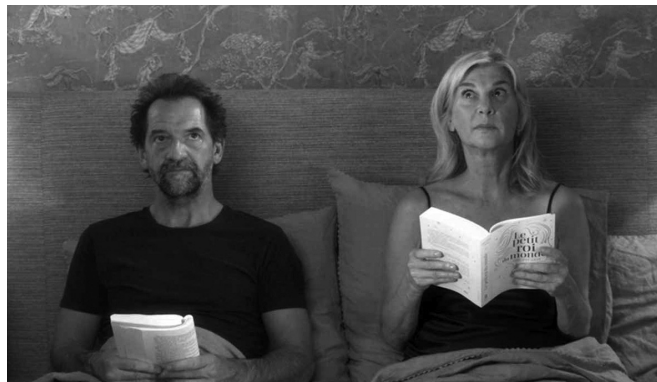
Mamahotel

Chacun chez soi – francia, 2021. Rendezte: **Michelle Laroque**. Írta: **Julien Colombani**. Kép: **Pierric Gantelmi d'Ille**. Zene: **Maxime Desprez**. Szereplők: **Michele Laroque** (Catherine), **Stéphane De Groodt** (Yann), **Alice de Lencquesaing**, **Olivier Rosenberg** (Thomas). Gyártó: **Alter Films / Studio Canal**. Forgalmazó: **ADS Service**. Feliratos. 83 perc.

Az elsősorban színésznőként ismert **Michèle Laroque** immár második komédiáját jegyzi rendező-forgatókönyvíró-főszereplőként. Míg a 2017-es *Briliáns válásban* az általa alakított, felső-középosztálybeli nő azzal szembesült, hogy egyik napról a másikra mind a férje, mind a lánya kirepült a csalá-

di fészekből, addig a mostani filmben épp, hogy mindenki a nyakán ül. Az idilli kertvárosi életet élő Yann és Catherine házassága kissé unalmas, mint a legtöbb idős kor felé közelítő pár, ők is egymás agyára mennek, ám egy nap a lányuk bejelenti, hogy a barátjával együtt átmenetileg hazaköltözne. A fordulat fenekestül felforgatja a szülők életét, egy-egy pillanatra még a kapcsolatukat is összekovácsolja, Catherine pedig gyermeketeg bosszút forral, hogy kifüstölje a fiatalokat a házból: csiliszószt önt a borrukba, kidobálja az ágy mellett hagyott cuccaikat, végső elkeseredésében pedig megjátssza, hogy el akarja csábítani a fiút.

Az öngerjesztő folyamat eredményeképp létrejövő, polkóli mamahotelben egyetlen figura sincs, aki azonosulásra hívna vagy szimpátiát keltene, magát az alapkonfliktust sem értjük, hiszen a néhány hétre hazaköltöző fiatalok teljesen konszolidált életet élnek. Az anya és lánya között kirobbanó, nyers vita jelent csupán némi fordulópontot, innentől kezdve válnak a szereplők problémái némileg átélhetőbbé, a közöttük feszülő konfliktusok pedig jobban értelmezhetővé. A családi *couch surfing* története már papíron is sántít, az indokolatlan, gyakran értelmezhetetlen fordulatok szintén nem mentik meg a filmet az érdektelenségtől, a teljesen steril, harsány magyar szinkron pedig felteszi a pontot az i-re. Laroque „változó kor” filmjei egyedül a

díszletvilág terén hoznak üde színfoltot: jobb híján a hibátlan szettek, izléses enteriőrök és szépen nyírt növények nézegetésével kell, hogy beérje a néző, már ha nem távozik a filmről.

KOVÁCS KATA

30 nap maximum

30 jours max – francia, 2021. Rendezte: Tarek Boudali. Írta: Pierre Dudan és Grégory Boutboul. Kép: Vincent Ricard. Zene: Michael Tordjman. Szereplők: Tarek Boudali (Rayane), Philippe Lacheaz (Tony), Vanessa Guide (Stéphanie), Julien Arruti (Pierre). Gyártó: Axel Films / Studio Canal. Forgalmazó: Vertigo Média. Szinkronizált. 87 perc.

Franciaország egyik legsikeresebb komikus társulata, a La Bande à Fifi új filmmel jelentkezik, ami egyben Tarek Boudali második rendezése, melynek ismét a forgatókönyvírója és főszereplője is. Előző filmje, a *Hozzám jössz, haver?* fogadtatása leginkább Orosz Dénes *Coming Out*-jához hasonlítható: a jószándékú vígjáték, amiben egy vízumkérelem miatt két hetero férfi meglegházasságot köt, ami így teret enged számtalan homofób sztereotípiának. A negatív visszajelzések úgy tűnik nem igazán hoztak szemléletváltást. A *30 nap maximum* eggyel lejjebb vett ugyan másság abjekcióján, tudatos karikatúráján, de így is megmarad némi transzfóbia és szalonrasszizmus, valamint a maskulinitás vizsgálata mint vezérmotívum, aminek helyszíne egy rendőrség és a párizsi alvilág.

Rayane, a lúzer rendőr egy superhősfilmes eredettörténetet idéző esemény után megtudja, hogy már csak egy hónapig fog élni, így muszáj bebizonyítania, hogy a szintén rendőr apjának nyomdokai-ba tud lépni és el tudja kapni a kerület gengszterét. Itt lakik egyébként ő maga is, de a diverz közeg nem lesz a történet fókuszában, sok La Bande à Fifi

vígjátékkal ellentétben, ahol az alkotók saját kulturális származásukat beemelték a sztoriba és hitelessé tudták tenni a karaktereket. Sokkal inkább egy a zsarufilmekhez hasonló munkahelyi komédiát (a belső dinamikák miatt akár a *Brooklyn 99 – Nemszázas körzet* is eszünkbe juthat) és akciófilmet látunk. A filmnek jól tud áll a krimi- és akciófilmes paródia, de annál kevésbé a blódség és vulgaritás, a jó zsaru-rossz zsaru humor, meg a rossz CGI-jal kivitelezett akció- és kaszkadőrjelenet. Boudali a szociális közeg mellett figyelmen kívül hagyja azt is, hogy a tavaly nyári polgárjogi mozgalmak Amerikában felülvizsgálatra készítették a rendőrök filmes ábrázolását és azt, hogy a franciaországi rendőri brutalitás is tematizálódott. Emiatt komoly hiány, hogy a rendőrség és a bűnözők és az alvilág viszonyát nem láthatjuk szubverzívebben, és helyette a rendőri túlkapasokat kellene szórakoztatónak találnunk és hősként kell ünnepelni a feminitásán felülemelkedő Rayane-t.

BARTAL DÓRA

Miután elbuktunk

After We Fall – amerikai, 2021. Rendezte: Castille Landon. Írta: Anna Todd művéből Sharon Soboi. Kép: Rob Givens. Zene: George Kallis. Szereplők: Josephine Langford (Tessa), Hero Fiennes Tiffin (Hardin), Louise Lombard (Trish), Chance Perdomo (Landon). Gyártó: CalMaple / Wattpad. Forgalmazó: Prorum Entertainment. Feliratos. 99 perc.

AMiután fan fiction-sorozat első két része akkora anyagibukás volt, hogy az alkotók a folytatást az előző filmek hibáinak összegyűjtésével gondolták minőségileg feljavítani. Az előző részben Roger Kumble (*Kegyetlen játékok*) nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, így az aktuális *Miután*-film rendezését inkább egy tapasztalatlan és ifjú titaniszra, Castille Landonra bízta. A *Miután összecsaptunk* végén felbukkan Tessa alkoholista apja, akit a lány kilenc éve nem látott. Ennek fájdalmát a *Miután elbuktunk* egy másfél perces gyerekkori flashbackben foglalja össze, majd az apa gyors távozása után, Tessa (Josephine Langford) és Hardin (Hero Fiennes Tiffin) két rövid veszekedésével és egy jégkockával játszadozós szoftpornó jelenetével később már el is jutunk a harmadik epizód fő konfliktusához: Tessa legnagyobb álmának megvalósítására készül, Seattle-be költözik, hogy ott folytassa egyetemi tanulmányait és elkezdhesse gyakor-noki munkáját egy híres könyvkiadónál. Terveit azonban nem

sikerül konfliktusok nélkül megbeszélennie Hardinnal, így megoldásképp inkább elmennek hétvégezni egy káprázatos erdei nyaralóba. A kiruccanás alatt Tessa megtetszik egy pincérfiúnak, akire Hardin örülten féltékeny lesz, ezért újra összevesznek. A készítők ezúttal sem próbáltak a történettel vagy a szereplők személyiségének kidolgozásával fáradni. A *Miután*-filmek korábbi paneljei és minimális cselekménye továbbgondolása nélkül indultak neki az újabb epizódoknak. Tessa és Hardin megint valami fájoan banális dolgon vesznek össze, majd egy hangos zenével aláfestett békülős szexet követően szinte azonnal újra összekapnak. A közönségként gimnazista lányokat megcélzó *Miután elbuktunk* sajnos ugyanazt az üzenetet fogalmazza meg, mint elődei: egy toxikus, bántalmazó és konfliktuskereső sráccal való kapcsolatért érdemes küzdeni, hovatovább álmainkat is feladhatjuk érte, hiszen a jutalmunk egy jakuzziban lenyomott gyors numera.

PAZÁR SAROLTA

Shang-Chi és a Tíz Gyűrű legendája

Shang-Chi and the Legend of the Ten Rings – amerikai, 2021. Rendezte: Destin Daniel Cretton. Írta: Dave Callahan. Kép: Bill Pope. Zene: Joel P. West. Szereplők: Simu Liu (Shang-Chi), Fala Chen (Ying Li), Tony Leung (Wenwu), Michelle Yeoh (Ying Nan), Awkwafina (Katy). Gyártó: Marvel Studios. Forgalmazó: Fórum Hungary. Szinkronizált. 132 perc.

Idén ősszel ismét új hősök érkeznek a Marvel Moziverzumba, a kozmikus Örökkévalók mellett a Bruce Leerről mintázott Shang-Chi, akinek eredet-filmjében ironikus módon az antagonistája izgalmasabb, mint maga a címszereplő. Thanos (*Bosszúállók: Végtelen háború*) előtt a Marvel gonosztevői inkább egysíkú tucatfigurák voltak, ám Wenwu, a Tíz Gyűrű nevű orgyilkosszervezet vezére még az örült titánt is lepálálja jól megírt karakterének és az őt kiválóan eljátszó hongkongi sztárnak, Tony Leungnak köszönhetően. A hataloméhes antihőst a misztikus Ta-Lo falu kapuját őrző Ying Li váltotta meg harc közben, ám a megváltó feleséget a Tíz Gyűrű riválisai kivégezték. A megkeseredett Wenwu közös gyermekeiket, Shang-Chit és Xu Xialinget gyilkosokká képezte ki a bosszú nevében, ám később mindketten elmenekültek tőle. Egy reménytelen napon szívszerelme szólította meg a vezért a túlvilágról, vagy legalábbis ebben a hitben kezd neki a fanatikus és erőszakos „család-újraegyesítésnek”, mivel a fiánál és a lányánál levő különleges ékkő a kulcs az árnyékvilágba, ahol a titokzatos hang szerint Ying Li raboskodik.

A legújabb Marvel-antagonista tehát végre nem hódítani akar, hanem a szerelmet és a lelki békét kívánja visszaszerezni. Vele szemben fia inkább kétdimenziós figura, akinek nem túl érdekfeszítő sztoriját és sóltan jellemét csak a kreatív időrendfelbontásos történetmesélés és a hongkongi harcművészeti filmek színvonalánál magasabbra emelt, kiválóan koreografált harcok dobják fel. Az apa-fia kapcsolat viszont felszínes, az olcsó poénok és a végső, grandiózusnak szánt, de unalomba fulladó, kiszámítható küzdelem ismerősek a korábbi két tucat Marvel-filmből. Az ázsiai miliő, a kung-fu, Tony Leung mellett a másik két színészveterán, Michelle Yeoh és

Ben Kingsley nélkül nagyon gyorsan emészthető filmhamburger lenne a *Shang-Chi és a Tíz Gyűrű legendája*.

BENKE ATTILA

A védenc

The Protege – amerikai, 2021. Rendezte: **Martin Campbell**. Írta: **Richard Wenk**. Kép: **David Tattersall**. Zene: **Rupert Parkes**. Szereplők: **Maggie Q** (Anna), **Samuel L. Jackson** (Moody), **Michael Keaton** (Rembrandt), **David Rintoul** (Hayes). Gyártó: **Milennium Media / Fourteen Films**. Forgalmazó: **Prorum Entertainment**. *Feliratos*. 109 perc.

Az ír-lengyel és vietnami felmenőkkel rendelkező, gyönyörű Maggie Q Hongkongban kezdte a pályafutását, és Jackie Chan protezsáltjaként figyelt fel rá Hollywood (lásd a *Mission: Impossible 3.* és a *Die Hard 4.0* mellékszerepeit). Főszerepet csupán az amerikai *Nikita*-tévészériában (2010-13) és B-mozikban (*Slumber*) osztottak rá, ezért különösen üdítő címszerepben látni egy olyan kifejezetten rá szabott, nehézsúlyú veteránokkal (Samuel L. Jackson, Michael Keaton) megtámogatott, régi vágású akciófilmben, mint *A védenc*.

Az old-schoolsáért első sorban a *Zorro* (*Zorro álarca*, *Zorro legendája*) és James Bond-filmeket (*Aranyszem*, *Casino Royale*) jegyző, 78 éves Martin Campbell és a szkriptért felelős, 65 esztendőes Richard Wenk felel: így fordulhat elő az, hogy a Délkelet-Ázsia Miamijából (Da Nang) származó,

terhelt múltú bérgyilkosnő, Anna (Maggie Q) civilben elegáns londoni antikváriumot üzemeltet, '50-es évekbeli, ritka Gibson-gitárt vesz ajándékba a mentorának (Jackson), és egy emlékezetes éttermi jelenetben Hollywood fénykorát idéző, mulattató *double talk*-ba bonyolódik azzal a rivális playboy-bérgyilkossal (Keaton), aki a likvidálás előtt elcsábítani igyekszik őt. A múltidézés jegyében állnak továbbá a CGI-t minimalizáló, nyers fizikalitásra épülő, látványos test-test eleni akciójelenetek, de ezzel el is érkeztünk a kiemelésre érdemes elemek felsorolásáig, Campbell mozija ugyanis egy unalomig ismert paneleket felvonultató, szálegyenes bosszútörténet, amelyben véneknek való vidéken késel daliásan a Poe-idézetekben és a kézfegyverek hangjának felismerésében egyaránt jártas főhősnő. *A védenc*-ben látottak alapján a sürgető kérdés, amely megválaszolást kíván: miért nem vált tíz évvel ezelőtt A-kategóriás hollywoodi akciósztárrá az idén 42 esztendőes Maggie Q?

TESZÁR DÁVID

Új múlt

Reminiscence – amerikai, 2021. Rendezte és írta: **Lisa Joy**. Kép: **Paul Cameron**. Zene: **Ramin Djawadi**. Szereplők: **Hugh Jackman** (Nick), **Rebecca Ferguson** (Mae), **Thandiwe Newton** (Watts), **Cliff Curtis** (Cyrus), **Daniel Wu** (Joe). Gyártó: **FilmNation Entertainment / Kilter Films**. Forgalmazó: **InterCom**. *Szinkronizált*. 148 perc.

Már most borítékolható, az extrém klíma átkától szenvedő unokáink keserű iróniával fogják újranézni a Földet kiszígerelő felmenőik disztópikus fantáziáit, ami alól e mostani példa sem kivétel. Jó néhány méterrel a tengerszint alá került Miami hullámok nyaldosta városában járunk, ahol a hőség miatt végleg helyet cserélt a nappal és az éjszaka. Itt üzemeltet emléknézegető boltcskát ex-katona magánnyomozónk, aki kiváló múltfeltáró szaktudásával a rendőrségnek is gyakran besegít. Egy átlagos éjjelen besétál hozzá a hűvösen elegáns végzet asszonya, mágnesként vonzva hősünket egy titokzatos ügy kellős közepébe. A noir, a cyberpunk és a cli-fi határvidékére pozicionált nyomozásban aztán az összes ismerős panel előkerül, a traumákkal terhes múlttól kezdve a társadalom felett álló gazdag öregeken át a törvényszerű emlék-függőségig bezárólag.

A *Westworld* sorozat társkreátoraként befutott író-rendező Lisa Joy kétségtelenül a legjobb előképekhez nyúl

viszsa, csak épp túlságosan is tankönyvízüen mondja fel a máshonnan elsajátott leckéket. A forgatókönyv jellegzetes típusfigurái épp azért nem lesznek valódi karakterek, mert a kötelező építőkockákon túl semmi egyedi nincs bennük. Ezzel aztán az ígéretes történet is hamar súlytalanná válik, amit egyedül a színészek karizmája és a hangulatos külsőségek ellenpontosznak. A legnagyobb veszteség mégis az, hogy a néző valójában soha nem merülhet el ebben a borzongatóan érdekesítőnek tűnő szép új világban. Az előtött Miami CGI-totálképeit, illetve egy-két furcsaságot és elhintett információt leszámítva az élet pontosan úgy zajlik a tengerrel harcoló városban, mintha egyébként semmi sem történt volna. Ezen pedig nemcsak az unokáink hökkennének meg, de a mezei látványelemmé degradált helyszínnel tényleg egyetlen olyan fajsúlyosabb ötlet nem marad a filmben, ami a mezőny felszínén tudná tartani.

HUBER ZOLTÁN

Eleven kór

Malignant – amerikai, 2021. Rendezte: James Wan. Írta: James Wan, Ingrid Bisu és Akela Cooper. Kép: Michael Burgess. Zene: Joseph Bishara. Szereplők: Annabelle Wallis (Maddie), Maddie Hasson (Sydney), George Young (Kekoa), Michole Briana White (Regina). Gyártó: Atomic Monster / New Line Cinema. Forgalmazó: InterCom. Szinkronizált. 111 perc.

Napjaink hétpróbás horror-mágusa, James Wan direktor kissé belefásult a szélesebb közönséget célzó, divatos szánerdarabok (*Démonok között*, *Insidious*) dömpingjébe. Eltökölte, hogy előrukkol inkább egy személyesebb tapintású és művészileg is nagyigényű nosztalgiafilmmel, így emelve kalapot azon rendezőnagyságok előtt, akikre gyermekkorában áhítattal tekintett. Az *Eleven kór* főszereplője, Maddie

„éber álmokkal” viaskodik: látomásainak visszatérő alakja egy lidérces teremtmény, aki gyomorforgató gyilkosságokat követ el, miközben a fiatal nő bénultan szemléli tetteit. Élményei múltidézésre sarkallják Maddie-t: mialatt újra felfedezi családi gyökereit, lassan ráeszmél, hogy elméjét olyasvalaki ejtette foglyul, akihez eltéphetetlen szálakkal kötődik.

Az *Eleven kór* kétségkívül sokat ígérő irányváltás Wan pályáján. Bár a sztori cseppnyi eredetiséggel sem szolgál a horrorhívők számára, a rendező kérlelhetetlenül profi módon megvalósított, szilaj és vakmerő formanyelvi kísérletezése az egész műfajra üdítőleg hat. Nemcsak különleges, lebegő érzetet keltve mozgatja a felvevőgépet, de a rendhagyó perspektívák, a döntött kamera, az Argento-filmeket idéző színtilizáció, továbbá a nyolcvanas évekre emlékeztető, karcos képi világ is remekül fokozza a borzongásélményt. Örömteli, hogy Wan nem annyira a manapság trendi, de kétes értékű hatáseffektusokkal dolgozik (jump scare-ből például megnyugtatóan kevés akad), inkább a vészjósló alaphangulat, a talányos álomszerűség megteremtésére összpontosít. Miközben büszkén citálja Cronenberg testhorrorjait, De Palma *Nővérekljét* vagy a *Basket Case* című B-kategóriás gyöngyszemet, egyetlen pillanatra sem feledkezik meg saját felelősségéről. Az *Eleven kór*t változatos, pazarul összefésült

formai- és stílushatások ihleték, de a maga jogán is kimagasló horror. Nem is igen akad párja a jelenlegi mezőnyben.

KOVÁCS PATRIK

Éjszaka a házban

The Night House – amerikai, 2021. Rendezte: David Bruckner. Írta: Ben Collins és Luke Piotrowski. Kép: Elisha Christian. Zene: Ben Lovett. Szereplők: Rebecca Hall (Beth), Sarah Goldberg (Claire), Evan Jonigkelt (Owen). Gyártó: Anton / Phantom Four Films. Forgalmazó: Fórum Hungary. Szinkronizált. 108 perc.

Ha valaki egyszer összeállítja a modern horrorfilmek főhősnőit sújtó traumákat, a gyerekhálál, bántalmazó férj és iskolai szekatúra mellett előkelő helyet fog elfoglalni a házastárs elvesztése: a jobbnál jobb példák között, *Babadook*tól a tavalyi *Láthatatlan emberig*, azonban aligha akad olyan, ahol nem merül fel a kőszágyanú, hogy a fenyegető rémnetán nem az objektív valóság – természetfeletti vagy evillági – gonosztevője, csupán a gyász munkával birkózó özvegy

agyszüleménye. Az *Éjszaka a házban* némiképp rendhagyó módon nem az egyetlen és még csak nem is az utolsó csavart szenteli eme talány megoldásának: noha a férje rejtélyes öngyilkossága után tóparti ódon házukban magára maradó Beth kezdettől felmutatja a Szubjektív Pszicho-Horror klasszikus tüneteit (alvajárás, időkiesések, alkoholizálás), viszonylag hamar sorakozni kezdenek a szerető férj egyre sötétebb titkai – hogy azután a duplafedelű finálé tulajdonképpen nyitva hagyja a kérdést.

David Bruckner, aki előző egész estés művében, a brit *Ritusban* a férfigyászt boncolgatta egy túlélőtúra lassan kibontakozó folk-horrorjában, ezúttal is több vasat tart a tűzben: a komótosan csordogáló cselekményben újabb és újabb fordulatok következnek a titokzatos gonosztevő személyét (kísértet, sorozatgyilkos, démon, örült nő) illetően – híven a központi motívumot jelentő kelta Caerdroia labirintusok ősi céljához (a címbeli „éjjeli ház” eredeti wales-i neve: „fordulók háza”). Ezek a pogány útvesztők a gonosz démonok félrevezetésére szolgáltak, Brucker azonban kiterjeszti hatalmukat a nézői prekonceptiókra is: a sztori oly cselesen kanyarog a rémfilm-szubzsánerek között, mintha Jack Torrance kergetné egy hatalmas fejszével. Az *Éjszaka a házban* főként ezen a téren emelkedik ki a minimalista lélektani rémfilmek kortárs trendjéből: végre egy poszthorror, ami legalább négyszer csenget.

VARRÓ ATTILA

